

ПАТЕНТ ЯК ОХОРОННИЙ ДОКУМЕНТ ОБ'ЄКТІВ ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ

В сучасних умовах для управління виробництвом велике значення має отримання своєчасної та достовірної інформації про фактори виробництва, виробничі процеси, які відбуваються на

similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetman I

бухгалтерського обліку.

На підприємствах, незалежно від форми власності, усі господарські процеси охоплюються документуванням.

На даний час документування розуміється авторами по-різному. Так, В. М. Нікітін та Д. А. Нікітіна під документуванням розуміють первинну реєстрацію господарських операцій за допомогою документів у момент та в місцях їх здійснення [5, с. 51]. А. В. Михайлов — спосіб фіксації господарських операцій шляхом складання документів [4, с. 12].

В економічній літературі ототожнюють поняття «документування» і «документація». Але, на нашу думку, документування — це процес, пов'язаний з обробкою та відображенням усіх господарських операцій на підприємстві. Документація — це набір документів, що складаються за визначеною формою і містять у собі інформацію.

Основними первинними документами для взяття на облік нематеріальних активів є:

- патент на сорт — згідно Закону України «Про охорону прав на сорти рослин» дозвіл на виробництво і використання насіння згідно Закону України «Про насіння»;

- свідоцтво на право займатися племінною справою згідно Закону України «Про племінне тваринництво»;

- рахунок за роботи по створенню і впровадженню програмного забезпечення ЕОМ;

- рахунок за ноу-хау згідно з договором з власником (розробником);

- договір та акти на прийняття наукових та дослідно-конструкторських розробок та інші документи.

В історії патентного права виділяють три важливі періоди:

- період привілеїв (XV—XVIII ст.): суверен надавав монополію на власний розсуд; важливу роль відігравала концепція корисності; іноді — фаворитизму;

- період національних патентів (1790—1883 рр.): будь-який винахідник мав право подати заявку на патент, видача якого залежала виключно від об'єктивних умов; охорону місцевих винаходів за кордоном не практикували;

- період інтернаціоналізації (від 1883 р. до теперішнього часу): охорона винаходів за межами країни походження розвивається разом із міжнародною торгівлею [3, с. 35].

Відповідно до Закону України «Про охорону прав на сорти рослин» патент — охоронний документ, що засвідчує пріоритет, авторство і право власності на сорт рослин [1].

На нашу думку, патент — це охоронний документ, що надає його власнику право власності на створений ним об'єкт промислової власності, тобто його володіння, користування і розпорядження.

Патентом охороняються наступні об'єкти промислової власності: винахід, промисловий зразок, корисна модель, сорт рослин.

Отриманий патент є своєрідною визнаною законом монополією його власника, але патентовласник може надавати право на використання запатентованого об'єкта будь-якій особі на основі ліцензійного договору.

Патент надає власнику наступні права: право використовувати об'єкт промислової власності на власний розсуд; можливість передавати на основі договору право власності на відповідний об'єкт інтелектуальної власності будь-якій особі, яка стає правонаступником патенту; право забороняти третім особам використовувати об'єкт промислової власності без дозволу власника; право надати ліцензію (дозвіл) будь-якій особі на використання об'єкта промислової власності на основі ліцензійного договору; право подати в патентне відомство для офіційної публікації заяви про надання будь-якій особі дозволу на використання запатентованого об'єкта промислової власності [2, с. 117].

Таким чином, усі об'єкти промислової власності підлягають обов'язковому патентуванню. Незважаючи на тривалий процес, отримання патенту забезпечує його власнику прибуток від його використання, а також конкурентоздатність запатентованої продукції.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» від 17.01.2002 р. № 2986-III.
2. *Афанасьев М. В., Плоха О. Б.* Экономика предприятия: Навчально-методичний посібник. — Х.: ВД «ИНЖЕК», 2007. — 320 с.
3. *Дроб'язко В. С.* Право інтелектуальної власності: Навч. посібник / В. С. Дроб'язко, Р. В. Дроб'язко — К.: Юрінком Інтер, 2004. — 512 с.
4. *Михайлов А. В.* Практическое пособие по бухгалтерскому учету. — М.: Книжный мир, 1999. — 144 с.
5. *Никитин В. М., Никитина Д. А.* Теория бухгалтерського учета: Курс лекций. — М.: Дело и Сервис, 1999. — 320 с.

С. С. Лихо, ассистент
Бобруйский филиал УО Белорусского
государственного экономического университета

РАЗВИТИЕ МЕТОДИКИ АУДИТА ДОХОДОВ ОСНОВНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Проверка аудита выручки от реализации основной деятельности начинается с построения генеральной совокупности. Проверке может подлежать совокупность элементов, которые соответствуют салдо или обороту по определенному счету. Генеральной совокупностью при аудите доходов основной деятельности может выступать сумма реализованной готовой продукции согласно товарно-транспортным накладным (товарным накладным). Далее проводится стратификация генеральной совокупности на подсовкупности. Стратификацию выручки от основной деятельности целесообразно проводить по следующим критериям:

1. по видам основной деятельности;
2. по регионам реализации (внутри страны и за пределы);
3. по наименованиям покупателей;
4. по срокам отгрузки продукции.

Затем определяется объем выборки, производится отбор элементов выборки и проводятся собственно аудиторские процедуры для получения аудиторских доказательств. Аудитор собирает доказательства в процессе проверки предпосылок, т.е. сделанных руководством аудируемого лица в явной или неявной форме утверждений, отраженных в финансовой отчетности. Доказательства собираются по каждой предпосылке.